

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Cur suspicioneS Deus inter coniuges esse sinat & quantum eæ malum sint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

concubitur, atque ita frangitur fides, qua etiam in rebus corporeis, & abiectis, magnum animi bonum est, & ideo eam saluti quoque corporali, qua etiam vita ista continetur, certum est debere præponi. Illud quis putare posset, in hoc tamen coniugium cælibatui præstare, quod in isto pronier sit lapsus, rarius in illo, ob remedium incontinentiae, quod in eo habetur: respondet S. Chrysostomus: *Pudicitiam is qui uxorem habet, facile seruare posse videtur, quippe solatio non minimo suffultus; ceterum in reliquis nulla comparatio est. Verum sic quoque longe plures videas lapsos ex conjugiorum, quam Monachorum ordine. Neque enim tam multi ex monasterijs ad matrimonia accedunt, quam ex iugali toro se adscorparecipient.*

S. Chrysost.
lib. 3. contr.
Monast. Vi-
tuperat.

C A P V T XXXVI.

Quanta ex zelotypia & ira vitio, præsertim in matrimonij, mala oriuntur?

Vitiorum occasione, possunt exerceri virtutes; ita vicissim quotidie, occasione virtutum vitia exercentur. Quare etiam, quemadmodum alij moechis veniam dantes sunt patientes; ita alij castis atque innocentibus non illarum, sed sua culpa irascentes, dum crimen singunt, in crimine incidentur. Siquidem non Helenas tantum matrimonia habent, sed & Penelopas, & Lucretias, quæ fidem tori sacra-fandam seruant; & tamen non sunt in matrimonio beatæ. Nimirum, quos nequit humani generis hostis in adulteria pellicere, impellit in suspiciones adulteriorum; ob quas suspicções vulgo ignotas, coniuges utique tribulationem carnis habent, & sape funestum exitum. *Romanus ille, amicis castigantibus, quod pudica dixit, formosaque uxori nuncium remisisset: pede porrecto, Hic quoque, inquit, calceus pulcher aspectus est, ac nouus, sed nemo scit, ubi me premat.* Non crimine tantum premuntur coniuges, sed etiam criminis suspicione. Itaque iustus Deus permitit eiusmodi suspiciones, non modo ut consors, & pars innocens matrimonij voluptatem, patiendi materia temperet; sed etiam ut suspiciosos, ipsa sua suspicione plectat: ac temere in-judicia-

I.

Plutarch. in
coniugalib.
præcept.

judicia ruentes, judicijs suis afflictos eruditat. Quod si etiam alteri coniugum ira, & furor dominetur, in quæ plerumque suspicio, velut scintilla in flamمام, per judicium firmum, erumpit; tum jam ad extrema mala deuenitur. Qua de causa olim, qui Iunoni nuptiali, seu pronuba, sacrificarunt, si fel non cum reliqua confecerunt victimam, sed exemptum, apud altare, abiecerunt. Quo instituto, legis author obscure significauit, coniugio nunquam debere bilis iramq; interesse. Concordia, pax, & amor coniugium, quod quasi duorum est jugum, suaue reddit; si autem suspicione locus detur, facile, velut ex ouo vipera prodit, judicium perfectum; ex judicio, tanquam ex vipera, omne malum, & corporis, & animæ. De corpore illud legimus: *Verèstulum interficit iracundia*: de anima istud: *Qui perdis animam in furor tuo*. Ortum & progressum huius furoris, apta similitudine expressit S. Dorotheus, per illum, qui vult ignem excitare. Is enim exiguæ prunæ, aut scintillis paruis stramen primū, tum ligna superponens, tam diu sufflat, donec ignis erumpat. Vbi 1. fulmus. 2. flamma. 3. prunæ ē lignis. 4. carbones fiunt. Quod diabolum facere, dum rixas, discordias, neces ipsas vult, inter coniuges accendere, in certo ac tragico exemplo ostendam.

II.

Historiam quidem non magnæ fidei author Auentinus refert, sed non idcirco falsa est; cum ab authore malo eti nula narrationi fides & authoritas addatur, tamen etiam adiutorum non possit, si illa habeat testes alios omni exceptione maiores. Referunt ergo eandem Arenbekius, Andreas Presbyter, Vitus Eberspergensis, Erfordiani annales, Hundius, & tabule Donawerdanae M S S. & alij. Ex Epitaphio Donawerdano constat Anno M. CC. LXVI. eam contigisse, & quidem inter magnos, Ludouico Seuero Boiorum Duci, Comiti Palatino Rheni Othonis filio, patri Ludouici Imperatoris praefecto prætorio ad Rhenum, Maria Henrici Landgrauij Hassiae & Thuringiae filia, ex illustrissima Brabantinorum Principum stirpe oriunda, in matrimonium fuit data. Virgo æque moribus ac sanguine nobilis, neque minus ob pudicitiam, quam formam pretiosa. Fuit id initio lætum & felix matrimonium, mansissetque tale, si ipse Ludouicus domi manere potuisset. Sed, ut plerumque longa-

Idem ibid.

Job. 5. 2.
Job. 18. 4.S. Dorotheus.
serm. 8.

III.

Arenbek. &
Andr. Anno
cl. cc. Lxi.
Vitus Ebersp.
Anno 1555.
Erford. anal.
cl. cc. LXXV.
Hund. Metrop.
215. Rad.
der. p. 2. Ba-
mar. S.